

A ludibrio profuerint, ne otiosam Philosophiam habere viderentur. Ceterum Galli quoque, ne non Germanorum germani esse videantur, hanc superstitionem jam pridem amplexi sunt, tanto successu, ut Nostradamus prognosticis oculatibus (as et cetera) plus tribuant delicatuli quidam, quam Prophetarum vaticiniis.

Ludovicus I. Hungariae rex, omnia literarum studia coluit, ac imprimis Astrologiam: qua inconsulta nihil auspicatur. Bonfin. lib. 10. Dec. 2.

Matthias Corvinus, Hung. Rex, nihil nisi consultis Astrologis suscipere solebat. Bonfin. lib. 8. Decad. 4. Quinetiam studiosè didicit mathematica, astrologiam & divinationes physicas, ad eum ex primo aspectu lineamentorum facies, de temperamento & motibus hominum solerrimè iudicaret, ita quidem, ut magis suspicionem æmulis præberit. In Annalibus Silesie.

Ludovicus Stortia, princeps Insulorum, quæstuosum Astrologum, quique nihil minus, quam astrologiam, sciret, aluit, eumque ditavit egregiè, centum atque plus magis aureis talentis. Astrologus pro tanta mercede tempus unicumque negotio inchoando præscribat, ad eò ridiculè, ut sapientissimus aliqui princeps cogereur tempestatibus maximis equum concendere, omnemque aulæ comitatum & stipendios per medios imbres, per cœnum atque lutum, tanquam hostes vel infelicitatis, vel fugituros, deducere. Nescio, an Astrologia mentiam, an ambitione summa, an potius irrisione, ut qui Principi ipsi talibus commentis per flagitium illuderet. Sed quo eventu? Ut regno tandem à Gallorum Rege spoliat, & captus, miserè vitam in carceribus, etiam colapho accepto, & in clathrata terrea dormiens, finiret. Hier. Cardanus in lib. 1. Ptolemei de astronomiis iudiciis, textu 14.

IN ALIIS. Beroso Attica civitas magnam Astronomicæ scientiæ testimonium reddidit, statumque in Gymnasio posuit inaurata lingua ob certissimum eventum eorum, quæ prædixerat. Pulchrum virtutis præmium, quia nobilissima id dedit civitas: verum quia eadem & sapientissima, multò adhuc pulcherris. Sabell. lib. 10. cap. 8. ex Plinio lib. 7. c. 38.

Magis, qui Judæorum regem ex Oriente adoraturi venerant, tantum fidei ob disciplinam astronomicam datum fuit, ut & Herodes, & tota Hierosolymorum urbs commoveret, regemque novum cervicibus suis imminere expavesceret. Vicissim Magi, quia principum religionis Judæicæ, sapientie plurimum tribuebant, illorum auctoritatem fecerunt, & Bethlechem profecti, ut puerum Jesum adorarent.

Leo philosophus Constantinopoli sub Theophilo Imp. pauper & contemptus vivebat. At ubi discipuli cujusdam sui à Saracenis capti eruditione & commendatione Mammo duci Saracenorum, Mathematicum studiosissimo, innovit, & ab eo maximis præmiis, ut ad se veniret, sollicitus fuit, Imp. Theophilus viri ingenium excoluit, liberaliter donatum gymnasio præfexit, tandem quoque ad Theffalonicensis Episcopatum promovit, ubi cum Theffalonicensibus serendarum frugum tempus indicasset, & maxima secuta esset fertilitas, modò non divinis honoribus cultus est. Cedrenus.

Fridericus II. Imp. curavit in Latinam linguam converti ex Siriano sermone rabi jehuda lu virra ep, Ptolemei. Sine quo libro tota astronomia funditus interisset. In Orat. de laudibus Suevorum.

ASTROLOGIÆ, AUT ASTROLOGORUM ODIUM VEL CONTEMPTUS.

Bion ajebat, maximè ridiculos esse astronomos, ut quum non videant pices juxta se nantes in litore: illos, qui in cœlo sunt, se videre dicant. Stobæus Serm. 78. de Diss.

Astrologus quidam in foro stellas in tabella quadam depictas cum demonstraret, atque diceret, En tibi sic stellas errantes: audiens hoc Diogenes, Ne mentiaris, inquit, bone vir: stellas enim non errant, sed istis ostensis qui affidebant. Stobæus Serm. 78.

Thaletem, dum cœlum contemplantur, in fossam illapsam, Ancilla ejus iure id eum pati dixit, qui cum juxta pedes posita ignoraret, cœlestia intreretur. Stob. Serm. 78.

Aristoteles dicebat, eorum, quæ philosophi seruntur, alia ad nos pertinere, alia nihil, quædam supra nos esse. Sensit autem, disciplinam morum spectare ad nos: sophisticam ni-

hil ad nos pertinere, eò quòd ad vitæ emendationem non tantum non proficit, sed rixas etiam & contentiones progeneret: astronomiam autem, astrologiam, & similes, supra nos esse omnino. Stob. Serm. 78.

Erat in Alexandria vechigal, quod Astrologi persolverent, Blancenon nuncupatum, quoniam eos fati modò adire soleant, quos Blacas Græci vocant: metaphora à pisce inutili, quem ne canes quidem attingere velint, ducta. Suidas, Cal. lib. 9. cap. 11. A.L.

M. Agrippa, cum Augusti Cæsaris temporibus Romæ ædilis esset, astrologos omnes & magos urbe eiecit. Xiphilinus Dionis Nicaei abbreviator in Augusto.

Principes Rom. ut Tiberius, Cæsar, & reliqui, Astrologos, quibus ipsi tamen multam adhibere fidem, urbe eiecerunt; non artem, sed homines exosi, qui suis generibus homines ad imperium capessendum, alioqui quietos futuros, excitarent. Tiberius Astrologos magoque peregrinos non tantum poenis affecit, sed morte etiam punivit, nisi professionem se deserturos pollicerentur: cives in exilium tantum misit. Dion & Sueton.

Multi favita Vitellii afflicti sunt, sed nullis hominum magis fuit infestus, quam mathematicis: ejus professionis viros adeptus, vel inauditis capite punivit. Irritatum eum credere, quòd quum edicto jusisset, ut Mathematici omnes intra Calen. Octob. Roma & Italia excederent, reperiens fuerit libellus hoc habens: Mathematicos dicere bonum fatum, ut Vitellius Germanicus intra eundem Calen. diem nusquam futurus esset. Sabell. lib. 3. Em. 6.

ASCLETARION. Sub Diocletiano, Constantino, Gratiano, Valentiano, Theodosio, vel deserere artem, vel pendere pœnas professionis, improbi artifices (ut Gellius vocat) coacti sunt. Tacitus L. Pituitum saxo dejectum scribit.

Cum inter nonnullos quæsitum esset, quum in omne hominum genus Alphonus Aragonum rex liberalem ac municipalem se ostendit, cur solos Astrologos præteriret (neque enim hujus scientiæ doctores, sicut aliarum disciplinarum magistri, in ejus curia verfabantur) quidam responderunt: Sidera stultos regunt, sapientes aëtris imperant. Aeneas Syl. lib. 4. de gestis Alphonsi.

Joan. Galeacio Insulorum duci Astrologus quidam mortem florentibus annis prædixerat, sibi ipsi verò longam vitam. Hominis soliditatem irridens princeps, suspensum necari iussit. Egid. Corrozetus de divitiis & factis mem.

Ohoni Magno Vicecomiti, qui Mediolanensis primùm Archiepiscopus, deinde etiam princeps extitit, quidam ex genitura, propter admirabiles siderum concursus, imperium prænuuntiabant. Verum ipse repudiatis profus astrologis, id unum pro insigni ostento iocabundus accepit, quòd Vicecomite Placentino, Mediolani prætor, qui tum erat supremæ potestatis Magistratus, & Orthon Cæsare impetante, in lucem editus. Jovius in vitæ Ohonis Vicecomitis.

DE ASTROLOGIS ET ASTROLOGIA. APOPHTHEGMATA.

Pete pleraque ex vitæ præcedentibus. Pindarus naturæ speculationibus vacantes, imperfectum sapientiæ fructum capere dicebat. Stob. Serm. 78.

Anaxagoras, quum cœlum intreretur, astronomumque mirabilem curam admiraretur, cuidam sciscitanti, cur ita libenter ferret subdivalia pervigilia, respondit, Ut cœli aspectu fruatur, curius, & recurius siderum in orbem redeuntes subindicans. Plin. Iud. in lib. Quòd mundus sit incorruptibilis.

Phavorinus scito dilemmate astrologos judicarios perstringere solitus est. Aur adversa, inquit,ventura dicunt, aut prospera. Si dicunt prospera, & fallunt, miser fies frustra expectando. Si adversa dicunt, & mentiantur, miser fies, frustra timendo. Si vera respondent, eaque sunt non prospera: jam inde ex animo miser fies, antequam ex fato fias. Si scilicetia promittunt, eaque eveniunt sunt, jam planè duo erunt incommoda, & expectatio te ipse suspensum fatigabit, & futurum gaudii fructum fies tibi jam defloraverit. Nullo igitur pacto utendum est istis modis hominibus res futuras præficientibus. A. Gellius lib. 14. cap. 1.

Accius Poeta, Nihil, inquit, credo auguribus, qui aut verbis divitant alienas, suas ut auro locupletent domos. A. Gellius ibid.

Inter

A Inter nonnullos quæsitum est, quum in omne hominum genus Alphonus liberalem, ac municipalem se ostendisset, cur solos Astrologos præteriret: neque enim hujus scientiæ præceptores, sicut aliarum disciplinarum magistri, in ejus curia sunt. Unus, qui magis scire videbatur: Sidera, inquit, stultos regunt, impelluntque sapientes aëtris imperant. Scultorum ergo principes honore Astrologos consequens est, non sapientes, inter quos nomen suum Alphonus obtinet. Aen. Syl. lib. 4. comment. de reb. gestis Alphonsi.

Candidus, dum se plurima ex siderum aspectibus cognovisse jactaret, & de multis rerum eventibus admonitum diceret; quidam non illepide: Certe, inquit, miror, quòd astra cum sciant, & videant uxorem tuam non satis pudicam, te tamen de eo non commonefaciant: facere eum redarguas, quòd astrorum cursus & ordinem sectans, vitæ suæ & conjugii ordinem negligit. Candidum autem hoc Epigrammate descripsit Thomas Morus, quod his lubnecete non erit à proposito alienum: Sæpe suam in specibus uxorem Candidus aëtris, Prædicat in vates omnibus esse bonam. Inspecit iterum, postquam uxore adultera fugit. Prædicat vates esse malam. Omnibus ergo uxor quæ se sua publicat, id te Astra licet videant omnia, nulla monent.

DE EXCELLENTIA ASTRONOMIÆ, Ptolem. l. 7. c. 37. Astronomiæ inventores, Polyd. Virg. l. 1. c. 17. De Astronomiæ usu ad rem militarem, Vulturio l. 2. c. 2. Astronomiæ inventio, Cal. Rhodig. lib. 18. cap. 13. De veritate, & utilitate Astronomiæ, Joan. Dank. de Saxonia. Defensio Astronomiæ per Gabrielem Pirovanum, In Astronomos Anthologia Græcorum Epigram. lib. 1. sect. 6. Quæ quis invenit in observatione cœlesti, Plin. lib. 1. cap. 12. Quantum Astronomi mentiantur, tantum Astrologi mentiantur, Marfil. Fic. lib. 4. cap. 56.

ASTROLOGIA JUDICIARIA quæ proprie Astronomantia five Divinatrix vel Genethliaca dicitur. DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

Astrologiam divinatoriam, Judicariam, five Genethliacam, dicimus, quam proficitur illi, qui ex astris eorumque aspectibus certò & indubitè se prænuuntiarum natalium divinationem, ac cuiusque hominis mores, fortunam, eventus, actiones etiam liberas, ac cætera contingentia, hominiquè obventura, arbitrantur. Pertinet autem hæc ad varias divinationem, & potius Astronomantia dicitur, quam Astronomia.

Per veram autem, & naturalem Astrologiam, prædici posse siderum omnium ortus, occasus, defectus, aspectus, aliæque id genus, quæ a cœlestium Sphærarum motibus pendunt: morbos, etiam frigora, ferilitatem, terræ motus, aliæque sub-lunaria effecta, etiam probabiliter, minis tamen certò, quam priora, experientia docente, & Philosophorum placitis constat. Quamvis circa posteriota frequentissimè hallucinentur, ut notant illi qui Ephemeridum collectanea perflustrant, ut dicat Ptolem. Mirandula lib. 2. cap. 9. adversus Astrologos, se possit ante oculos decretis Astrologorum, e diebus supra 130. quos jugi observatione notat, non pluraquam sex aut septem tales vidisse, quos in libris eorum futuros locaverat.

EJUS VANITAS, POENÆ. ET DE ILLA JUDICIA VARIÆ. Et quamvis, ut eruditè Soarez, & post eum alij, Io. Maldera, ex Lovaniensi Professore, Episc. Antverpiensi, citati, In tractatu suo de justitia, & Religione, tract. 10. cap. 7. dub. 6. non sit toto genere ex natura rei illicitum, ex siderum constellatione, observata pueri nativitate, conjectare ejus temperamentum, & ex illo aliquas naturales inclinationes, & propensiones ad has aut illas passiones, vitia, virtutes, puta iram, libidinem, mansuetudinem, cum cælestes influentia multum in illo temperamento efficere posse videantur.

Nihilominus vanam istiusmodi conjecturam, quæ de fortunis, moribus, & complexione fixe ex horoscopo, & observata constellatione, quæ fuerit tempore nativitatis, aut futura est vita durante, ex Sacra Scriptura colligitur, quæ monet, ne timeamus à signis cœli, quæ gentes merentur. Jerem. 10. Et reprehendit eo nomine Galatas Paulus, Dies observatis, & annos, & cetera. Et ex Canonibus caus. 26. q. 2. & sequ. L. B. T. beat. vit. Human. Tom. 1.

Leges etiam Civiles ejusmodi Astrologiæ vetant, lib. 2. & 7. E. C. de maleficiis, & mathematicis, & L. mathematicos, C. de Episc. audientia, proprios codices cremare jubetur. Item Leo. 6. c. 19. legitur: quòd multi ex iis qui per Pauli Prædicationem fuerant conversi, & ante curiosa sectati, quòd intelligit Aug. de Astronomia, & Mathematica, conc. ad Ppal. 61. contulerunt sua spontè libros suos, & combusserunt eorum omnibus.

Uno, & eodem tempore Jacob. & Elau, quod in aliis Geminis locum etiam habet, nati sunt: at quàm dispari complexione, & moribus: quod urget Basil. hom. 6. in Genesim. Alexand. III. c. ex suarum, Presbyterum qui simplici zelo conatus fuerat inspectione Astrolabii rem Ecclesiæ furo sublatam recuperare, anno integro voluit ab altari suspensum.

S. Epiphanius refert, Aquilam Ponticum S. Scripturæ interpretem ab Ecclesiâ eiecctum, quòd divinationibus istiusmodi, & Astronomantia nimium vacaret.

S. Chrysostomus eam observantiam appellat pompam Satanicam: Scad genus superstitionis peccatiola em redudit Aug. cap. 20. lib. 2. de doct. Christiana.

S. Gaudentius easdem observationes annumerat abominamentis gentium, & mortifero demonum cibo. Tract. 4. de lectione Exodi.

Avicenna asserit, Astrologis minimè credendum in prædictione futurorum. Idem sentit Ptolemæus lib. 1. de Iudiciis cap. 3. Porphyrius lib. 4. oraculis.

Similes Astronomantia non semel Roma eiecit sub Imperatoribus Diocletiano, Constantino, Valentiano, ac postissimè Justiniano: qui omnes hanc artem non modò ut vanam, sed insuper ut Reipublicæ perniciosam condemnarunt.

Omnes passim Casuiste, five qui de peccatis commentati sunt, gravissimo se scelere obstringere affirmant, qui cupiditate futura cognoscendi consulunt Genethliacos. Ut qui censent, hac ratione multum labefactari fidem, & pietatem Christianam, ut infra latius docebitur, ubi causæ detestationis hujus proponuntur.

Priscillianista propter hunc etiam errorem, quòd dicerent Deum animas, & corpora fatalibus stellis adstrinxisse, à Leone I. damnati fuerunt, Episc. x. eosque resellit S. Greg. Eundem errorem damnat Conc. Brac. 3. Can. 9. & 10. Item Toletan. 1. in confessione Fidei, eundem Anathemate damnavit: Si quis Marthei vel Astrologi existimat esse credendum, anathema sit. Ac novissimè Sixt. V. in Motu proprio, qui incipit: Cæli & terre.

Benè itaque Ptolemæus in Centiloq. Sapienter dominabitur aëtris. Et quidam alius: Quam falsò accusant superos stultique queruntur Mortales! Etenim nostrorum causa malorum Nos sumus, & sua quemque magis recordia ledit.

Quin Marcus Varro, ex hujus Astrologiæ sinu, omnes vanitates superstitionum effluxisse adfirmat. Eos qui illam sectantur, genus hominum potentibus infidum, & sperantibus fallas nuncupavit. Corn. Tacit. lib. 2. histon.

QUI EAM SCRIPTIS CONEUTAVERINT. Astrologia judiciaria seu divinatoria cum suis partibus explodenda: causas reddunt, Epiphani. disparans advers. Pharisæos, & Manicheos. Basil. Hexameri ho. 1. & 6. Chrysostom. Genesim. hom. 5. & 6. in Matt. ho. 6. Certe Aug. qui ipse Astrologia operam navavit, confess. 1. q. 3. l. 5. c. 3. 7. & l. 7. c. 6. de doctrina Christiana l. 2. c. 21. 22. 23. & 24. De Civ. Dei, l. 5. initio usque ad c. 8. contra Academ. l. 1. c. 7. modò quidè graviter queritur se deceptum, qui atti illi aliquid tribuisset: modò verò in eam, ejusque profectores acerrimè invehitur, Pontificum insuper Canonibus non semel est prohibita. Conc. Tolet. 1. Canon. 21. Baccarensis c. 9. 20. & 27. 33. n. 4. Defenditur hæc ex factis literis, & objectiones præcipue refutantur. T. Arg. & objeç. de præcipuis doct. Chrift. c. Chriftoph. Pelzeli cap. de vitis, & efficacia stellarum pag. 43. impress. Neofled. apud Matt. Harnisch. ann. 1580. Joan. Picus Mirandula adversus eandem divinationum superstitionem eruditè scripsit, atque omnes præterea, qui de Justitia, & Religione scripserunt, eandem vanitates, & noxæ arguunt. Videatur quoque Martin. del Rio T. 2. de quib. magic. lib. 4. cap. 3. qu. 1. & Laurentius Beyerlinck in Promptuario suo morali, Parte Hyemali. In festo Epiphaniæ textu tertio Benedictus Petrus lib. 2. In Genesim SS. insuper Chrysostomus, & Gregorius eandem frequenter insectantur, Scripsit etiam non ita pridem Alex. ab Angelis quinque libros, adversus eandem Astronomantia vanitatem

Nn DETE-

A DETESTATIONIS HUIUSMODI CAUSA.
 Non sine ratione Judicium hanc Astronomiam Scri-
 ptura, Ecclesia, Patres, Imperat. & alicujus ingenii ac eru-
 ditionis viri, tam Ethnici, quam Christiani, detestati scripto
 & verbo semper fuerunt. Primum quidem, quod ejusdem
 auctorem, & inventorem scirent diabolum, qui, ut inquit
 S. Basil. eam hominibus persuadet, ut minus suas culpas
 agnoscerent, dum eas in astra rejiciunt, & per ea affectio-
 nes, & quae ex illis sequuntur, mala dirigi, & impelli, imò ne-
 cessitati arbitrantur. Quin hac ratione maleficæ stellæ, suæ
 malignitatis causam in ipsum transferunt conditorem. Nam
 si, ut ait idem Doctör, natura stellis competit maleficium, ipse
 sanè creator effector erit malignitatis, *Hom. 6. hexam.* Et sanè
 si Deus pravas inclinationes per sidera tanquam instrumen-
 ta operatur, quomodo non subsequenter malorum auctör,
 & peccati incentor habendus? Et sic frustra erunt le-
 ges, judicia, pœnæ, præmia: cum oranis probitas, vel impro-
 bitas non à voluntatis arbitrio, nec à corrupto naturæ nostræ
 femine, sed ab astris ad eadem inclinantibus, & impellentibus,
 evenire poterit.

B Secundò Astrologia hæc omnem veram scientiam tollit,
 fidem, & Christianam pietatem elidit; qui enim omnia no-
 stra à corporum celestium influxu necessariò, & infallibili-
 ter pendere existimat, quomodo non animorum incorruptio-
 nem, & immortalitatem agnosceret, nullam in homine volun-
 tatis libertatem, nec Dei circa humana providentiam,
 apud quem etiam capilli nostri numerati sunt, & sine cuius
 nutu ne solum arboris decidit, nullumque peccati excus-
 tum nobis relictum fateatur? Quin etiam Deo injuria
 irrogatur, dum futura contingenti alteri quam illi ad-
 scribuntur.

Tertiò, si vera esset harum vanitatum observatio, necesse
 foret illos, qui eodem tempore, & per consequens eadem
 astrorum positione, & aspectu nascuntur, quod omni mo-
 mento fieri, nulli dubium esse potest, eundem vitæ exitum,
 fortunam & eventus, ingeniumque sortiri; quod tamen fal-
 sissimum experientia docet.

Quartò arguunt vanitatem hujus imposturæ Geminor-
 um idem ortus, diversi occasus. Fit enim, ut nonnumquam
 alter mas sit, alter femina. *Et Cic. 2. de divin. Procul, &*
C Euristhenem reges Lacedæmonum fratresque geminos
 commemorat, quorum tamen & vitæ exitus, & gloria gesto-
 rum dispar extitit. Atque in sacris literis uno concubitu
 concepti, & eodem tempore nati, sic ut posterior prioris
 plantam teneret, Esau, & Jacob, ut constat *Gen. 25. & ad*
Rom. 9. & tamen quam dissimiles ingenio, moribus, studiis,
 eventus fuerunt!

Denique, quot quantaque millia subinde una clade aut
 tempestate intereunt! ane dicendum, omnes illos sub in-
 dem constellationibus ac siderum aspectibus esse progeni-
 tos? Et quis credat, eo tempore, quo in lucem editus Alex.
 Magnus, Cicero, Aristoteles, Hippocrates, Homerus, alios
 homines natos? Equis tamen eandem cum illis fortunam,
 ingenium, mores, eruditionem, & vitæ exitum sortitus? Ad
 extremum constat, licet nonnumquam vera evincunt As-
 tromantæ Genethliaci, de mone cum quo tacto sedere co-
 alverunt, eadem operante, ut docet expressè August. ut qui
 sagacissimus nonnulla videt in suis causis, quæ vel ipse factus
 est, vel secutura videt, vel etiam ex occulto Dei iudicio
 aliæ naturalium rerum dispositione: tamen Phavorinus Eth-
 nicus apud *Gellium lib. 4. cap. 1.* affirmat, vera ab illis prænunti-
 atia non esse patrem nullam mendaciarum, quæ quodi-
 tidie efficiunt. Quin *Joannes Picus* scribit, multorum anno-
 rum prædictiones se observasse, & septem dumtaxat intra
 centum & 30. dies deprehendisse, quibus eventus responde-
 rent prognostico. Adde, contraria plerumque evenire illis
 quæ præsignificata fuerunt; quod exemplis manifestum red-
 demus. Legat qui volat *Pererium lib. 2. in Genesim, & Ioan-
 nem Picum*, qui copiosè de hac re scripserunt, ac *Alexan-
 drum ab Angelis*, qui nuper quinquè libris has observatio-
 nes Astrologicas conscripsit.

Benè, & consulè *Cajetan. in Summula* dicit: Astrorum
 observatio circa hominum natiuitates, & occurrentia huma-
 na, tripliciter peccato subijci potest. Primum si ea quæ
 fidei Christianæ mysteria sunt, tanquam si subint causis cele-
 stibus habeantur, 2. si futura contingencia querantur vel
 habeantur ut certa ex celestibus causis.
 Tertiò si electiones suas quis subijciat iisdem causis tan-
 quam legi illarum, ita ut vitæ & actiones suas regulet
 secundum caelos. Et quolibet horum trium ex suo genere

est peccatum mortale. Quia primum est contra spirituali-
 tatem Christianæ Religionis, quæ supra caelos potens est
 mutare etiam ipsos curtus caelorum. Secundum est contra
 veritatem liberi arbitrii, quo sumus domini nostrorum
 operum.

Tertium est contra dignitatem gratiæ, legis divinæ ac
 humanæ mentis, qua super omnia corporalia constituimur.
Hæc Cajetanus.

**EXEMPLA HISTORICA VANITATIS
 ET FALSITATIS PROGNOSTICÆ,
 ET QUORUNDAM CIRCA EAM DELIRIA.**

Porro incerta, & fallacia Astrologiæ vanitatis, & obser-
 vantiz prognostica, quando sunt circa futuros rerum evenus
 quia fortuna casualique naturalibus non dependent, subje-
 ctis historici demonstratibus, cum, ut loquitur apud
Gellium Phavorinus, non nisi lubrica, & ambigua contentio-
 ne nitantur.

Quàm multa, ait *Cicero lib. 2. de divin.* quàm multa de
 Crasso, quàm multa hinc ipsi Casari à Chaldeis dicta me-
 mini, neminem eorum nisi senectute, nisi domi, nisi cum
 claritate esse moriturum: ut mihi periculum videatur, si
 quemquam extare, qui etiam nunc credat illis, quorum
 prædicta quotidie videat re, & eventus reselli.

Seneca libro de morte Claudii Cæs. initio Mercurium
 introducit apud Parcas Claudii mortem procurantem, & ut
 obicit Chaldeorum notet vanitatem, inter alias rationes,
 quibus conatur Mercurius Parcas inducere ad necem Clau-
 dio inferendâ, hanc assignat, ne toties miseri Chaldei depre-
 hendantur meriti, qui singulis mensibus, nisi diebus, præ-
 dicantur Claudii morturum, Ex qua collavie reperitur
 etiam hodie Romæ, ait *Pererius lib. 2. in Genesim*, eadem
 prænuuntiantes de Romano Pontifice, seque omnibus ridi-
 culos exhibent, eventu non subsequente.

Narrat de suo tempore *B. Ambröf. lib. 4. Hexamer. cap. 7.*
 quòd cum in summa scititate pluvia expetere, quidam
 eam in novilunio certo prædicat. At fecellit omnes vana
 illa spes, donec prædicti Ecclesiæ instituti imber effusus
 est, quando vanitas Astrologi confutata est, & vis Christi-
 anæ pietatis probata.

Audiamus, quid hac de re dicat *S. Cypri. lib. de Idol. vanit.*
 Regulus, inquit, auspicia servavit, & captus est. Mancinus re-
 ligionem tenuit, & sub jugum missus est: pullos edaces ha-
 buit Paulus, & apud Cannas Cæsar est. C. Cæsar, ne ante
 brum in Africam navigia transmitteret, monitus, augu-
 ris, & auspiciis renitentibus iprevit, eoque facilis navi-
 gavit, & vicit. Idem Cæsar cum esset in Astrologia non
 modicum versatus, tamen mortem prævidere non
 potuit.

Refert *Nicasus Choniates*, Astrologum prædixisse trium-
 phum, & victoriæ Brancæ Alexio, si cum Conrado Marchione
 Montiserrati, qui partes Isaac Imp. tuebatur, congredere-
 tur. Paruit, & cum exercitu perit etiam Astrologus.

Albamazar Mathematicus Judæus Christianorum legi
 terminum præfixerat annorum MCCCC. & LX. Abraham
 Judæus adventum Messie à Judæis expectari rejiciebat ex
 astrorum constellationibus anno post Christi MCCCCLX.
 & IV. Tempore Concilii Constantiensis Astrologi prædice-
 bant, nullam fore in Ecclesia pacem, quin omnia dissensio-
 nis implenda: ac eventus omnium horum falsitatis argue-
 runt temerarios istos præcones. Nam & schisma, quod
 affligebat Ecclesiam, tunc sublatum est: Messiam suum Ju-
 daei adhuc inclaimant, quomodo olim Baalæ suum Baal:
 Et necdum prævalerunt inferorum portæ adversus Eccle-
 siam, Christi que legem, nec prævalerunt.

Ferunt, in Germania fuisse principem, qui venatum cum
 aulicis egressus, percontatus fuerit Mathematicum de aura,
 eamque serenam ille fore asseruit, ac egredienti rusticus for-
 tē occurrens pluviam jamjam imminere edixit, qua illic
 oborta:

*Laudat aratorem Princeps, illumque docere
 Astra, sed Astrologum jure rastro jubet.*

Alius, cū in foro tabulā ostenderet, & stellas in ea errantes
 demonstraret, Diogenes, Ne, ait, mentiar bene vir, stellæ nõ
 errant, sed illi, digitur in eos qui assidebant, protendens.

Muleasles Tunetaronū Rex fuit superstitionis Mahumeta-
 næ addictus, & astrorum maximus observator. Quæ res ei
 certissimum attulit exitum. Visum enim ipsi fuit, ex fatali, ut
 putabat, astrorum influxu, amittēdū regni, & dicit mortis cla-
 dem sibi impendere. Eo partim nomine discessit ex Africa,
 sed eo ipso discessu cladem, quam evitare voluit, in suas
 cer-

A cervices accivir. Atque utinam Christiani tandem discerent
 vanissimam eam esse, quæ ex astris petitur, rerum futurarū,
 imò & superstitionis, atque idè illicitam divinationem.
 Scilicet liberum hominis arbitrium Deus astris subjacere
 voluit, quæ in hominum ministerio condita sunt? An non
 Scriptura evidētissimè dixit: *Ierem. 10.* Juxta vias gentium
 nolite discere, & à signis cæli nolite metuere, quæ timent
 gentes, quia leges populorum vanæ sunt. In hos superstio-
 sios divinationis observatores acriter invehitur *D. Aug. lib. 2. de doctrina Christiana cap. 21. 22. 23.*

Cū de Ferrandi Flandrensis fortuna Mater ejus, quæ
 Portugalla erat, ariolos & divinatores consulere, insequens
 responsum habuerat: Rex in prælio caderet, pedibus homi-
 num atque equorum calcatus, nec sepeliretur: Ferrandus
 verò à Parisiensibus jucundissimè excipietur. Quo oraculo
 stolidi mulier decepta, secus ac sperabat, pro regni diademate
 filius carcerem accepit: Nam in bello contra Philippum
 Augustum Francorum Regem captus, Parisios deducitur, &
 in turre, quam Lupatam vocant, includitur, anno Domini
 millesimo quingentesimo octavo supra millesimum.

*Robert. Guagnini lib. 6. de gestis Francorum, & Fastus Anony-
 mous scriptor illius æculi, m. f. in Biblioth. Vindob.*

Quid? quòd quidam ex his Astrologis cò infania devoti-
 niunt, ut & astra animata velint, & omnia per illa dispensari,
 quæ apud nos fiunt. Sic ut quidam Petrus de Allaco con-
 tendat fultem hanc scientiam cum Theologia, & Philoso-
 phia conjungere, multumque illi firmitatis tribuere non ve-
 reatur. Quidam illorum ex Marte in nona cæli regione
 feliciter constituto tantum præfari nobis contendunt, ut ab
 obfessis corporibus sola præsentia demones expellamus.
 Alii jaçant, se hæc arte, de ejus qui nascitur conscientia ar-
 canis, & secretis, sine errore judicaturus. Vulgatum quo-
 que apud illos est, duos esse planetas, auctores felicitatis hu-
 mane, Venerem quidem præsentis, Jovem autem post hanc
 vitam futuræ. Maternus porro ejusmodi figmentorum, &
 mendaciorum studiosissimus, & curiosissimus, cum multa
 memorat, quæ à Saturno constituto in Leone accidunt homi-
 nibus, subdit, ejusmodi homines longevos fore, & post
 mortem animas eorum in cælum diis applicatas evoluturas:
 Saturnus enim, inquit, in Leone postus, animas eorum qui
 sic se habuerint in terra, innumeris angustis liberatas, ad cæ-
 lum, & originis sui primordia reduct. Denique *Albumazar*
 scribit, qui Luna Jovi conjuncta in capite Draconis,
 Deo supplicaverit, quom quidquid petierit à Deo, certissimè
 impetratur: id quod *Petrus Apponensis* experitur se esse
 confirmatum, nam cum vigente illa conjunctione, scientiam re-
 rum à Deo postulasset, ait, se post eam diem, magnam sibi fa-
 ctam esse scientiæ accessionem, sensisse. Hæc autem & alia
 eorum similia, quàm sint nefaria, detestanda, & Christianæ
 religioni exitiosa, quantumque valeant ad enervandam, vel
 potius delendam fidem eorum, quæ divinas Scripturas docet
 immediatè supernaturaliter, ac miraculosè fieri à Deo, nemo
 est tam hebes ingenio, & tardus intelligentia, ut non clari-
 sissimè intelligat.

Sanè Bardelanes Syrus, in doctrina rerum celestium ex-
 cellenter versatus, in eo dialogo quem rogatu amicorum de
 Fato, & adversus Chaldaeos conscripsit, subtilissimas esse astro-
 logicum observationes, & raro non eminentes eorum
 prædictiones, ad hunc ferè modum (ut memorat *Euseb. lib. 6.
 de præparatione Evangelicæ, cap. 8.*) demonstrabat: Apud Se-
 dras lex est, prohibens occidere, fornicari, & adorare simulacra:
 unde in illa regione nullum templum conspicitur, nulla
 mulier meretrix, nulla adultera, nemo fur, nemo homicida:
 nec voluntatem alicujus illorum ardentissima stella Martis
 in medio constituta ad eadem hominis coegit: nec Venus
 Marti conjuncta, ut alienam quispam sollicitaret uxorem
 potuit efficere. Atqui singulis etiam apud eos diebus in me-
 dium cæli Martem pervenire necesse est, & in tanta regione
 singulis horis nasci homines, non est negandum. Apud In-
 dos autem, & Bactros, multa millia hominum sunt, qui Bra-
 chmanas appellantur. Hit tam traditione patrum, quam le-
 gibus, nec simulacra colunt, nec animarum aliquid comedunt,
 vinum aut cerevisiam nunquam bibunt, ab omni de-
 mum malignitate abstinent, soli Deo attendentes. At verò ca-
 teri omnes, indè in eadem ipsa regione adulterii, cæde, temer-
 lentiæ, sacrilicium cultu involvuntur: inveniunturque illic
 nonnulli, imò verò gens quadam Indorum est, in eodem cli-
 mate habitans, qui homines venentes atque sacrificantes de-
 vorant: nec ulli Planetarum, quos felices ac bonos appel-
 lant, à cæde ac sceleribus istis eos prohibent: nec mali-
 L.B.T. beaur. vis. Haman. Tom. 1.

gni Brachmanas pellere ad maleficiendum poterunt. E
 Apud Persas lex erat, filias, sorores, matres quoque ipsas in
 matrimonium ducere; nec in Perfide solum, verum etiam
 quicumque Perfarum ad alia climata orbis à Patria exive-
 runt, nefanda hæc diligenter matrimonia celebrantur: quos
 aliæ gentes hoc scelus abominatæ, Maguffeos appellant.
 Suntque usque ad hodiernum diem in media Ægypto, Phry-
 gia, Galatiaque plurimi Maguffei, successione patrum eisdem
 sceleribus contaminati. Nec dicere possumus, in terminis
 & domo Saturni, cum Saturno ipso in nativitatibus omnium,
 Marte aspiciente, Venerem fuisse. Amazones viros non ha-
 bent, sed tempore veris fines suos egredientes, cum vicinis
 conveniunt. Unde omnes naturali lege eodem tempore
 pariunt, masculisque interfectis solas feminas alunt, belli-
 cosæque omnes similiter sunt, magnam exercitationis belli-
 cæ curam gerentes. Stultum autem est opinari, omnes
 istiusmodi feminas propter iisdem nataliis astris esse gen-
 itas. Fit hoc confirmatum argumento exemploque Judæo-
 rum, qui ubicumque terrarum & gentium sint nati, aut ven-
 sentur, inviolabili observatione & infantes suos octavo die
 circumcidunt, & omnem diem sabbathi feriatum festum-
 que religiosissimè agunt. Non sunt autem Judæi omnes sub
 eadem constitutione procreati, nec eos à patriis legibus &
 institutis ulla vis, & potentia celestium corporum abstrahere
 potest. Sed quid dicemus de Christianis? qui innumera-
 biles toto orbe sparsi, idem vitæ genus atque doctrinæ custo-
 diunt, nec à disciplina, quam ipsis Christus Dominus tradi-
 dit, vel promissis ullis, vel minis aut suppliciis vel latum un-
 guem amoveri possunt? adducti sunt, Christianos omnes
 eodem astro esse natos? Sed illud maximum est argumen-
 tum, qui ante susceptam Christi disciplinam patrias leges,
 & instituta studiosissimè acerrimèque tenebant, eos postea
 factos Christianos, illi desertis abjectisque, longè diversam
 vitam agere, diversos mores induere, & diversissimam
 religionem & doctrinam colere. Iraque nec multas Panthi
 Christiani ducunt uxores, nec Medi canibus mortuos am-
 pliciant, nec Indi mortuos suos cremant, nec Persæ cum so-
 roribus, aut cum filiabus nefario matrimonio miscerunt,
 nec Ægyptii Apin, aut canem, aut hircum, aut selem colunt:
 sed ubicumque sunt, eidem legibus, moribus, & institutis vi-
 vunt. Quid plura? singulis horis apud omnes gentes homi-
 nes nascuntur: ubique autem leges atque mores, propter
 liberam hominis potestatem, prævalere videmus. Nec nata-
 litia sidera nolentes Seras ad homicidium compellant, aut
 Brachmanas ad esum carnium, nec Persas à sceleratis nup-
 tiis removere, nec Medos prohibent vitæ defunctos cani-
 bus exponere, nec Parthos multas duxere uxores. Singu-
 larè namque gentes, ut volunt, & quando libertate sua utun-
 tur, legibus moribusque obediunt. Hæc sunt quæ
 ex disputatione Bardelanis adversus Astrologos commemo-
 randa hoc loco censuimus.

Lubet superioribus exemplis unum aut alterum adijce-
 re. Petrus Leonius Spoletanus Medicus, cum sibi ab aquis
 mortem imminere Astrologica prædictione perlensisset,
 omnes aquarum colluvies, rivos, flumina, mareque de-
 virabat: tandem puteo demersus inventus est, non procul
 à Florentia, Carægio proximæ villa puteo. *Jovius Eulog. 35.*
 In quam rem *Jacobus Vitalis* hoc egregium carmen ce-
 cinerat:

*Dum timer Astrologus sua fata Leonius urdas,
 Et fugit e ripis, magne Timavo, tuis. H
 Illa eadem frustra fugientem adversa sequuntur,
 Qua capitur tacita nobilis Arno aqua.
 Hoc tu florentem mediis Florentia curis,
 Præruptum, o facinus, corripis in puteum.
 Astra representant sic funera, tum fugit ille,
 Tutius hinc poterat, quam latuisse poli.
 Cur sed ubique timer: cur omnia denique semper?
 Astra cavent etiam cur tacuisse vram?
 Sed fugis Enganeos Padumque, & aquosa Timavi,
 Stulte fuge, & longum dedecore metum.
 Narrat Majolus, se Astrologum sibi inspectatò promit-
 tentem dignitates maximas, corripuisse his verbis:
 Quid tollere jacens scrutaris sidera Olympi?
 Cum sociarum nequas cernere pauperiem?
 Quid mihi purpureas promittis ab arbore myrras?
 Cum tibi dent humilem sydera pauperiem?
 Mutavit vir Quidam magnus mihi notus, inquit Ioan. Mi-
 randula 1. 2. c. 2. com. Astrologos, vitæ rationem factam ex hoc
 consilio prioris fortunæ iactura non mediocri, Astrologia
 Na 2 ma-*

A specivam scientiam, per quam natura opera cernuntur clarior, ut honestum expetendumque, non plebei solum sectantur, sed etiam Reges, & Regum maximi, praesertim Persici, tam curiosi harum artium, ut regnare non liceat, nisi cum Magis vestito familiariter.

Et Cicero in Divinationum libris ait, neminem apud Persas regno potiri, qui prius Magiam non didicerit.

Plato in Alcibiade dixit: Imbuuntur Persarum regii filii Magia, ut ad mandata Reipubl. imaginem, suam & ipsi administrare distribuerentque condiscant.

D. Hieronymus in caput Daniel. 2. Magi, ait, sunt qui de singulis philosophantur, nec malefici sunt, sed philosophi Chaldaeorum, & ad artis hujus scientiam Reges quoque, & principes ejusdem gentis omnia faciunt.

Unde & in Nativitate Domini Salvatoris, ipsi primum ortum ejus intellexerunt, & venientes in Bethlehem, adoraverunt puerum, stella desuper ostendente.

Et non solum Chaldaei, sed etiam Germani maximam vim olim astris tribuerunt; nam Alexand. ab Alexand. Jureconsultus Neapolitanus scribit, Germanos Solem, & Lunam, solos Deos quos cernebant, & quorum vires experiebantur, opinatos esse, ac caelestia sidera Deos esse credidisse.

Julius Caesar etiam scribit, Ariovistum Germanorum Regem ante novilunium noluisse pugnare, admonitum vaticinationibus mulierum. Sed a se in pugnam pertractum exercitum perdidisse, & navicula inventa Rhenum trajecisse & audivisse.

Erasm. Roterodamus in tract. de Astrolog. dicit: Hoc doctrinae genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit, sed inventum est praeorum Regum, quos Dii amabant: at hujus aetatis mortales non solum incerta, scordaque, verum etiam odio laboris adverte ab illis sentiant, Cumque forte incidere in eos, qui falsa praedicunt, tum & astra culpant, & ipsam Astronomiam habent exolam, neque salutare eam, neque veridicam arbitrantur, sed artem magis falsam atque inanem: haud recte, sicut mihi quidem videtur, sentientes; neque enim ob imperitiam fabri ars ipsa culpatur, neque ob imperitiam Cantoris ipsa Musica parum est erudita: quin illi potius autem sunt ignari.

Porro, quod haec narratio Erasmi congruat cum rebus ipsis, & principes viri exercuerint hanc artem, vocabula tunc sideribus imposita, & adhuc sic appellata indicant, ut Orpheus, Perseus, Orion, Castor, Pollux, Chiron, & sequentia exempla demonstrant.

Belum Aethiopi primum regem, & Nini patrem, fidelis scientiae inventorem Plinius affirmat.

Zoroaster Bactrianorum Rex, Horoscopus rerum & siderum motus illustravit; Magiam, non illam superstitiosam, quam execramur, sed quae primis illis hominibus, & excellenti sapientia profuditur cognita fuit, naturalem, ut fama est, introduxit ex tribus constat, Medicina, Mathematici sive Astrologia divinatoria, & religione; vicies centum millia versuum de his diligentissime scripsit. Hunc Ninus interfecit, & ultimum cum eo bellum gessit. Auctores sunt Aristoteles, Iust. Plinius.

Atlas Maurus, qui & Japetus dicitur, L ybiae filius, qui in Africa imperavit, Sphaera rationem docuit, & ex astris futura certo eventu praedixit. Alexander Polyhistor hunc Atlantem Enoch fuisse perhibet.

Herculem fuisse doctum disciplinam Astrologicam ab Atlante, Dioid. 1. 4. scribit, quam cum in Graeciam attulisset, natam fuisse ait fabulam, quod subisset Atlantis omnes, & humeros aethiopi ponderi submisisset. Quod forte respexit is, qui nuper in Numismate quodam aetate Philippo Regis Hispaniarum sculpti virum fulgentem humeris caelum, adscripto hoc symbolo: U T QUIESCAT ATLAS.

Narrant autem Graeci alia permulta fabulosa, ut Aeneam Veneris fuisse filium, & Minora Jovis, Aesculapium Martis. Autolycom Mercurii: Verum hi omnes viri doctrinae & virtute insignes erant, & pro varietate donorum, ad alios atque alios sui ortus primordia referrebant: quod persuasi essent, nullum unquam sine afflata divino in virum magnum evasisse. Itaque Rex Minos Jovis auspiciis, Aeneas formosus Veneris favore natus esse credebat. Fur Autolycom evaluit, quod furcitas illi e Mercurio, aut potius ex convenienti talibus ingeniis ejusdem aspectu obtrigisset. Quae res ostendit, Homeri poesim, quemadmodum, & caeterorum fabulas magna ex parte ex

Astronomia natas esse. Quamquam enim multa in his sunt historica, nonnulla etiam ex Physicorum doctrina petita, ut ad motum praecipua ab auctoribus accommodata: tamen si quis hujus artis, quae doctrinam de moribus, & effectibus stellarum continet, ignarus in fabulis illas incidat, non facile se ex illis expediret. Nam ut caetera omittamus, quod de peste Graeco exercitui ab Apolline immisit narrat Homerus, id totum ad Astrologiam pertinere, quis est qui non videat?

Achilli idem Homerus peritiam Astronomiae tribuit, cum narrat, caelum, elementa, partes mundi, & sidera in ipsius Clypeo fuisse depicta. Eamque haud dubie didicisse Chironem praecipere suo, medico simul & Astronomo peritissimo, Nam & herba Chironica ab hoc dicta est, terram, ut Plinius ait, Panaces genus; & quod doctrinam de siderum moribus atque effectibus Aesculapio, Achilli, & aliis feliciter traderet, immortales post mortem meruit honores. Nam inter astra relatus, novem Zodiaci signis, quod ordine est novum, & Sagittarii nomine celebre, impoluit.

David Regius Propheeta carmen conscripsit, in quo caelum quasi ex profectiore imaginem sapientiae, & majestatis divinae insculptam habens, in medium adducit, & tanquam volumem expansum, omniumque hominum oculis expositum proponit, in quo gloriam, hoc est, sapientiam, potentiam, & bonitatem Dei ita descriptam continere affirmat, ut ab omnibus etiam literarum ignaris deprehendi quis vestigia possint: Id vero ut planum faciat, omittis caeteris illis caelestibus gloriae divinae praerogativis, unius Solis mentionem facit, quo mundus hic aspectabilis nihil habet pulchrius, utique nihil praestantius. Notus est enim Psalm. 19. in quo illustra providentiae, & sapientiae divinae testimonia ex caeli machina, ejusque ornatu, atque ex Solis non cursu tantum, sed calore, & caeteris effectibus colligit.

Salomon filius Davidis, sapientissimus Rex, praedicat sibi divinitus datam esse astronomiam cognitionem sui verbis, Sap. 7. Dedit mihi Deus eorum quae sunt, cognitionem minimam fallacem, ut sciam mundi constitutionem, virtutem elementorum, principium, finem, mediumque temporum, solitiorum vicissitudinem, mutationes temporum, annorum circuitus, & astrorum situs, ex quibus cognitio minimam lax acquiritur. Josephus in velo templi, caeli cursum depictum fuisse, scribit.

Ezechias Rex Jude coluit bonas artes. Nam & studiosus fuit disciplinarum Mathematicarum, apud Chaldaeos tunc vigentium. Unde annum reitituisse fertur, & leges poluisse de intercalando retio quoque anno mese Nisan (hunc Judei mensem Adar, 1. Februarii intercalant, quod tamen in idem recidit) & duplicando, ut ille esset mensium 12, & menses Lunares ad cursum Solis accommodarentur. Ehas Thesites etiam scientiae sideralis gnarus erat. Hinc fortasse signum Esaia 38. de Solis retrocessione ipsius ingenio accommodatum, decem gradibus in Horologio gnomonis. Unde Chaldaei atque de portenti hujus ratione perquirenda legatos ad regem Hierosolymorum gratulatum miserunt.

Ezechia tempus ter quinos exit in annos, Praeter naturam vertitur ipse polus, Omnia posse Deo facile est, vis quanta ea, denos Quod reclinetur mobilis umbra gradus!

Job vir simplex & rectus, & in schola pietatis exercita. Hic sumus, cap. 9. inter alia sapientiae, & potentiae Dei opera Solem, & tria sidera insignia produci, quorum in cunctis tempestatibus, aut insignibus aeris mutationibus efficientis, vis maxima est: adeo ut poetae Ethnici haec ipsa sidera non tantum agricolis, sed nautis quoque observari velint. Noti enim sunt veteris Homeri, Hesiodi, & Virgilio, de Plejadibus, Orione & Arcturo, quorum ortus & occasus nisi observentur, nunquam recte fieri facionem, aut navigationem institui feliciter affirmant. Apparet igitur, & Job hujus doctrinae Astrologiae fuisse studiosum, atque in hac ita profectisse, ut de providentia, & providentiae Dei erga locum humanum constitutus, eximius Dei servus & Acta hinc evaserit. Imo vero (quod ad commendationem doctrinae Astrologiae maxime facit) Deus ipse Job cap. 8. compellens, & humanas vires extenuandum, itam regione potentiam extollere volens, haec sidera, quorum merito facta est, in medium adducit, maximaque illis vires adferribit, ut si nulla humana potentia vel unius stelle vires infringi, ut impediri posse Job videat, frustra quemquam cum Deo contendere, aut fiducia virtutum suarum superbi-

A bire intelligat: Nonquid, inquit, cohibebis delicias Vergiliarum? aut contractiones Orionis aperies? Delicias attribuit Vergiliis, quod suo ortu annum apertientes, & aeternam remota hyemis asperitate alterantes, ver deliciarum plenum adducant, hominibusque voluptates concilient maximas. Orion contra ortus Scorpio, e regione sub terram descendens, omnem illam voluptatem, & delicias secum auferit: Ideoque terram constringere, omneque herbas ac fructus, quasi intus cogere & cohibere dicitur, ne fer totos dies abente terra quicquam ad usum hominum proficiat: unde postea hic mensis, quo Cosmicè occidit Orion, Hebraeis dicitur est, Cisleu, id est Orionæus, quod hoc tempore suum velut dominium Orion exerceat, & suas in occultandis terrae vice-ribus vires imprimis exerat. Nomen etiam Cisleu non aliunde, quam ab inconstantia tempestatum, quas eodem tempore ciet, huic sideri inditum est ab Hebraeis, vel potius ab ipso Adam per spacia siderum in indagandis rerum naturis artificibus, qui astra & animantibus & rebus terra nascentibus omnibus appellationes ipsorum naturis atque effectibus convenientes statim a creatione indidit scribitur. Haec de viribus horum siderum in inferiora corpora ita sunt manifesta, ut mirum sit reperiri quaeque, qui sidera tanquam otiosa corpora caelo affixa herere existimet, omnemque doctrinam, quae de viribus stellarum traditur, superbe derideat. Christus certe non otiosa esse, aut vago tantum motu circumferri corpora illa lucida ostendit: dum, Sicutus est spiritus, ea alicubi vocat, sed & in statione esse stellas assidue, & veluti exercitum instructo, ad exequenda Dei iudicia paratos, inque agendo maxime sparsuosus & efficaces esse demonstrat.

Tempore Esaiæ Propheeta fuit siderum contemplatio in usu, ita ut etiam saltem ex iis homines increduli sperarent. Dicit enim Esaias cap. 47. v. 13. Stent & salvent te augures caeli qui contemplantur sidera, & supputant menses, ut ex eis annuncient tibi ventura. Propheeta hic reprehendit, & taxat abulum, & corruptelas artus, non astra ipsa, vel doctrinam, quae de horum moribus aut effectibus traditur. Vult enim ostendere, Deum per has tanquam secundas causas, atque etiam, cum necesse est, sine his vires salutaris dare. Ideoque non in astris, sed in horum conditore, & moderatore nobis salutis spem omnem ponendam esse.

Balthazar rex Assyriorum, & Babylonis, volens scire, quid significaret, quod a manu in pariete scriptum erat, misit qui adducerent Magos, Chaldaeos & Divinos: Cum autem hi id exponere non possent, regina dixit, patrem suum constituisse Daniele principem Genethliacorum, Magorum, Chaldaeorum & Divinorum, qui illud interpretari posset, Daniel. c. 5. Unde colligitur, & tunc magno in pretio fuisse Genethliacos, & Astrorum peritos, & Daniele etiam hanc artem calluisse.

Hinc admonendum esse censeo, cum Chaldaei in Scriptura nominantur, quod sub horum interdu appellacione vel omnes vel singulae Babyloniorum sapientum sectae significentur. Proprie autem, & apud Daniele hoc in loco supra citato, ut affirmat D. Hieronymus, designat genus hominum, quod vulgus Mathematicos & Genethliacos nominat.

Hydaspes Medorum rex antiquiss. a quo annus quintus Hydaspes dicitur nomen accepit, astronomi observationi maxime intentus fuit, multaque de Republica varicimatus est: non solum quae proxima sua facula attingere, sed etiam quae ad extrema mundi tempora spectant. Ultimi enim saeculi nequissimi graphice descripti, & Romano imperium ex orbe sublatis iri praedixit. Quod tamen solummodo de Imperii forma, quae tunc temporis viri intelligendum esse censeo.

Atreo & Thyeste de regno patris decedentibus, publico consensu statuerunt Argivi, ut uter alterorum scientia praeclaret, is imperio potiretur: ubi Thyestes illis in caelo Arietem demonstravit; atque hinc aureum Arietem a Thyeste proditum est in fabulis. At Atreus de Sole, deque vario ejus exortu locutus est, ostendens, non eodem modo ferri Solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi, & qui nunc videtur occasus, ut sit occasus mundi, Solis exortum esse. Haec locutum Argivi regem creatur, magnamque doctrinae laudem est affectus. Unde palam est, maximam Astrologiae, caelestisque doctrinae curam fuisse regibus Graecorum. Erasim. Rot. in tract. Astrolog.

In supplemento Chronicon scribitur: Atreum & Thyestem post patrii mortem pariter regnare incepisse circa annum 24. Gedeonis: Atreum autem fuisse Astronomum non ignobilem, primumque Solis Eclipsim invenisse, quam alii hoc Thaleti, alii Anaxagorae tribuunt.

Adrianus commemorat, Eclipsim Lunae visam esse paulo ante praesidium Alexandri, & Darii ad Arbelam, & Alexandri veritum, ne sibi infortunium portenderetur, ad id averendum sacrificasse Soli, Lunae, & Terrae, tanquam caelis harum Eclipsium. Id quamquam errore ab eo factum est, ut qui falsam numinis placandi rationem iniret: tamen res ostendit eum non tantum de moribus corporum caelestium, sed & de effectibus eorumdem fuisse doctum a praecipitatore suo Aristotele: Qui ad illum in lib. de regimine principum ita scribit: Si fieri poterit, non fargas, non sedas, non comedas, & penitus nihil facias absq; summo consilio viri periti in arte astrologum: Longeque melius de his artibus sensisse, quam Pericles Atheniensium Dux, qui cum sub maritimae expeditionis tempore, Sol interpositus Lunae esset obcuratus, & gubernator classis una cum caeteris, eo omine tanquam finistro esset confisternatus, ut causam naturalem hujus Eclipsium ostenderet, & metum inde militibus adimeret, chlamydem oculis praefecti obiciens, & visum impediens, nunquid mali alicuius hoc esse signum putaret, interrogat: illo negante, respondet, nihil esse discriminis inter hanc, & chlamydem obiectu, & alteram quae Lunae intervenit facta esset Solis auctus inhibitionem, nisi quod quod major chlamyde esset Luna, eo pluribus Solis conspectum illa adimeret. Sed infelix expeditionis eventus ostendit, nequaquam hoc caeleste signum fuisse auspiciis. Nam & exercitum inuis invasit, quae magnam partem absumpsit, & ipse Pericles te infecta domum reversus, in tantum apud Athenienses ob rem male gestam odium venit, ut imperium ei adimeretur, & insuper magna pecunia summa mulcicaretur. Plut.

Quis lib. 7. scribit, Aegyptios consulos esse de hac Eclipsi ad Arbelam visa, & dixisse, Solem Graecorum esse, Lunam vero Persarum: quotiesque deficerent, excidium & stragem illis gentibus portendi: veteraque exempla commemoratae Persiae Regum, quos adversus Dii pugnae defectio Lunae saepius ostendit. Itaque cum in praesidium fuisset descensus Persiae a Macedonibus maxima strage superati sunt, eaque victoria Monarchia Persarum ad Graecos translata est.

Hesiodus librum Astrologicum scripsit, quem Plinius citat, in quo plurimum stellarum descriptiones fuisse ostendit, quam in eo libro qui hodie extat. Cuvio.

Necepsus rex fuit Aegyptiorum, in astrorum cognitione G peritissimus, quem Jul. Firmic. his verbis commendat: Necepsus, inquit, Imp. iustissimus Aegypti, & Astrologus valde bonus, per ipsos Decanos omnia vitia valetudineque collegit.

Saracenus Rex amavit Astrologiam. Nam Almanfor scribit ad eum Aphorismorum compendiolium sui verbis: Mi rex petisti, ut tuis satisfaciam votis, nec quoque subire recusavit: scripsi, equo animo accipias quae lo.

Ptolomaeus Philadelphus, secundus post Alexandrum Magnum ex Aegypto rex, cum omnes artes, tum etiam Astrologiam, a patribus olim Hebraeis, ut dictum est, Aegyptiis traditam, sua munificentia & labore restituit, propagavitque ad posterum. Fuerunt enim apud illum in magno honore Callimachus, Apollonius, Aratus, Bion, Theocritus, Conon & Hipparchus Mathematici: condidit Bibliothecam nobilissimam, in qua 700000. volumina fuerunt. Auctore Gellio.

Aratus Solensis e Cilicia, filius Athenodori, in Philo-phia discipulus Timonis & Menedemi, Mathematicam didicit ex Aristothero: edidit opus Astronomicum, Phoenomena, hoc est, apparentia, praenotatum, in quo constitutio. H nem totius Sphaerae caelestis, imagines, figuras, ortus & occasus omnium stellarum inerrantium, Heroicis versibus elegantissimè cecinit. Edidit & Astrologiam, & Astrothesiam, ut Swidas refert. Ex hoc Paulus Apostolus, quem admodum in 17. cap. Actuum Apostolorum legitur, testimonium fumpsit, quod ex Deo sumus, inquires, Omnes in ipso vivimus, movemur & sumus, sicut quidam poterant vestrorum dixerant: ipsius & genus sumus. Claruit autem Aratus tempore Ptolomaei Philadelphici, vixitque illustris in regia Antigoni Demetrii filii.

Idè Aratus de caelestium rerum natura & de Deo sic inquit: Ille quidem caelo defixit signa supremo, Partibus astris stellas providit in annos, Quae tempestates homines, & signa docerent, Vt firma in terris essent certo ordine cuncta. Hinc primos illi, extremosque adhibemus honores.

Solon ordinavit annum & mensem, & ad duodecim menses Lunares adjecit Epactas dies undecim, ut congruerent ad integrum Solis circuitum, atque eodem plane modo annum

A diluuiâ Mose describitur Gen. 7. & 8. Nam cum ingressus esset in Arcam Noe anno ætatis 600. mense 2. die mensis 17. tandem post exsiccatam terrâ superficiem egressus est cum suis ex arca anno ætatis 601. mense secundo, die mensis 27. Initium autem anni Solon constituit conjunctionem Solis & Lune proximam Solutio ætatis.

Oconopides Chius Astrologia peritus, cum dedicaret in Olympiis legum tabulam, scripsit in ea Astrologia quinquaginta novem annorum, affirmans, hunc esse magnum annum. *Claudi. Elian.* Ex quibus constat, veteres Rerum-pub. moderatores civibus suis non solum leges, sed etiam astrorum motus tradidisse, tanquam res ambas necessarias, & utiles Reipublicis.

Pythagoras Italica philosophia princeps, quem Plato penè in omnibus imitatur, putat, scientiam Mathematicas necessarias esse civili viro. Et secundum Censorum affirmavit, hunc totum mundum musica factum ratione, sepe præque stellas inter cælum, & terram vagas, mortalium geneses moderari.

Scribit *Valethius Maximus*, eundem Pythagoram Ægyptum peritissimè, ubi licetis ejus gentis imbutus, præteriti avi Sacerdotum commentarios scrutatus, inde ad Peras profectus, Magorum exactissimam prudentiam se formandum tradidit, à quibus siderum motus cursusque stellarum, & unusquisque rei proprietatem, & effectum benignissimè demonstratum docili animo suscipit.

Archimedes unicus spectator cæli siderumque *in Cie. in Top. quæst.* tradit. Luna, Solis, & quinque errantium cursum, motusque Sphæræ addidit & explicuit. Meminit ejus etiam Livius, & Plutarchus.

Claudius ipsius Sphæræ catinæ descripsit, cujus sit memio in *Isoporiobus*.

Hipparchum propter magnam rerum cælestium peritiam veteres divinatorum consiliorum compotem esse putaverunt. *Francisc. Petrarcha.*

Plato in Dialogo 7. de Republ. inter artes tertio loco Astronomiam posuit, edicendamque omnibus commendavit non tantum, quod temporum mutationes, vel etiam opportunitates, & commodas rerum gerendarum occasiones præsentire decesset, sed etiam quod non minus rei militaris, quam navigationi, & agriculture conveniat.

Idem in Timæo Dialogo, si ve de natura, dicit: Planetarum tripudium, & inter se collationes, & circularum ad se ipsos revolutiones, & quales in conjunctionibus inter se propinquas, & qui oppositi, & post quos, & ante quos è directo inter se & ad nos, in quibus temporibus singuli occultantur, & rursus apparent, timorem, & futurorum signa, his qui considerare possunt, mittere.

Anaxagoras perpetuò in investigandis abditis rerum causis, & contemplatione naturæ erat occupatus, nec tantum terram, & quæ ante pedes sunt, intruebatur, sed cælum quoque aspicièbat, astrorumque mirabilem cursum deprehendens, de eorumdem viribus multa disputabat. Itaque sciscitanti eundem, cur ita libenter ferret subdivalia pervigilia? respondit, ut cæli aspectu fruatur. *Philo Judæus.*

Hermes ille Philosophus, quem Greci tanto habuerunt in honore, scriptis ad Amoneum litteris, morborum causas in his, qui furore corripiuntur, & mente sunt alienati, ad sidera referit. *Glycas.*

Jarchas apud Brachmannos fuit excellens Astrologus, dum colligitur ex sequentibus dictis Hieronymi ad Paulinum: Apollonius ille (sive magus, ut vulgus loquitur, sive Philosophus, ut Pythagorici tradunt) pervenit ad Brachmannos, ut Jarcham in thoro sedentem aureo, de cursu dierum & siderum docentem audiret. Scribit præterea Damis, Jarcham septem annulos Apollonio dedisse, stellarum septem nominibus cognominatos, ut singulos diebus singulis gestaret.

Hippocrates admonitiones, & præceptiones de observandis momentis orientium atque occidentium siderum, præmittendisque securis tempestatibus, sæpè partim in suis repetitivis voluminibus, & sedulo is inculcavit, quos ex schola aliò ad exerecenda, faciendaque opera artis abiegavit, tanquam rem magni momenti, & planè necessariam prænoiscendis, anteverrendis, depependisque, si invasissent, morbis.

Dioclem Caristum Galenus citat testem, qui affirmat, non recentibus solum suo tempore, sed & veteribus Medicis observationes siderum usitatas fuisse. Et Galenus fuit Astrologus, quod patet *lib. 3.* ubi de diebus decretoriis tractat, & ex

lib. Epid. 1. ubi dicit, Medico necessarium esse cuiusque per se ipsius sideris eversus & occisus, & ex sua Mathematica, ubi ita legitur: In summa, Medico figura genitura accuratè disquirenda est, de morbi qualitate judicemus. Quem admodum etiam pater ejus eandem artem calluit. Nam hæc Galenus de patre scribit, testante Antonio Fumanello: Pater optimus fuit Mathematicus, exercitatus quoddoque in Geometria, Arithmetica, Architectura, & Astronomia.

Crinam Maffientem Medicum, *Plin. lib. 29. naturalis historia* scribit, ad siderum motum ex Ephemeride Mathematica cibos ægrotis dare, & ad id horas observare solitum. Avicenna Astronomia per decem annos cum Sorzano discipulo operam dedit, & instrumenta plurima cæteris ignota suis paravit manibus. *Sorzanus in ejus vita.*

Ex quibus certò statuitur, non solum dictos Medicos operam dedisse Astrologia, sed etiam alios, qui ante hos vixerunt, usitatas fuisse observationes siderum, & hæc necessarias ad artem medicam judicasse.

Meron filius Paulonia, qui annum Atheniensibus descripsit, & primus *Civitas nostræ* dicitur, hoc esse, nunc usitate loquitur, Cyclum decemnovennale, quem aureum numerum nominamus, invenit: eam expeditionem Athenienium in Siciliam fore insensilem ex astris, & Solis Eclipsi quæ præcesserat, deprehendit, ut se ab illa, seu situm, ut alii volunt, subtraheret, incensis adibus insaniam simulavit, & hoc pacto periculum evasit. Ita & arti fidem fecit, & simul salutis causa consuluit: Nam & à principibus Reipublicæ insanus judicatus, & impudè dimissus est.

Et si Alcibiades Metonis consilio obtemperasset, hæc expeditionem distulisset, patriam in tristem servitutem ex summa libertate non præcipitasset.

Democritus Philophilus celebris Astronomiæ studio accensus, ad Ægyptios Sacerdotes primus, ac inde ad Chaldaeos discendi causa esse profectus, cujus est illud dictum: Quod est ante pedes nemo sperat, cæli scrutatur plagas.

Agathocles Rex Syracusanus adversus Pænos pugnavit, cum Solis Eclipsi, quæ sub diem pugne conspiciebatur, tanquam prodigio milites suos confortari vidisset, rationem, qua id accidisset, militibus exposuit, atque metum illis eximens non minus gloriæ ex hujus artis cognitione, quam rei militaris scientia est adeptus.

Insum hæc ita recenset: Agathocles Sicilia tyrannus ad regni majestatem ex humili genere pervenit, sed magna strenuitas, & in concionibus persudandis erat. Is expositio in Africa litore exerecit, cum illum adhorrationibus erigeret, petterebat eos visio, quod navigantibus eis Sol defecerat, & cuius rei rationem non minor cura rex, quam belli reddebat, affirmans, si prius quam profecerit factum esset, credi, ad verum profecturos prodigium esse, nunc quia egressis acciderit, illis, ad quos eatur, potendere. Post de fecit naturalium siderum semper præsentem rerum statum mutare, certumque esse, florentibus Carthagenensium opibus adversisque rebus suis commutationem significari, quod illum haud fesehit. Nam vidiorum à Carthagenensibus adeptus est interfecto ipsorum duce Hannone.

Nicias Atheniensium dux, ut *Plutarchus* scribit, militibus imperavit, ut se ad navigandum expedirent. Cum autem jam omnia ad navigandum parata essent: noctu forte Luna defecit, ex quo vehementer Nicias omnesque milites turbati sunt, cum propter causam ignoratorem malum aliquod sibi portendi arbitrarentur. Solem enim circa trigessimam à cõtra diem, Luna interveniente obscurat, tum etiam multum sciebat: cur verò Luna luce deflueretur, ignorabatur.

Primus autem qui Lunaris luminis atque umbræ causam deprehendit, ac literis mandare ausus est, Anaxagoras fuit, cujus opinio fama inter paucos etiam prodierat, qui etiam non sine metu talia proferte audebant. Nam homines sermone de sermone natura non facillè admittunt: sed ejusmodi divinus deditus, inani labore tempus conterere, & numerum studium quibusdam necessitatibus, & terminis circumferere arbitrabantur.

Itaque, & Prothagoram Athenis pulsum fuisse constat, & Anaxagoras in carcere ductus, vix à Pericle, quamvis maxima contentione servari potuit, & forte ita casus, qui nihil tum peritum varem apud se Nicias habere. Scipides enim, cujus opera & consilio plurimum utebatur, paulò ante interierat, & Philocretis interpretationi de Eclipsi prædictione, quam illi causam fore affirmabat, credere volebat:

A bat. Itaque si Nicias Astrologi vatis, & quem paulò ante amiserat, consilio uti potuisset, aut Philocreti Astronomo navigationem consulenti obtemperasset, ipse & exercitus in tantas calamitates non incidisset.

Lycurgus Rex Lacedæmonis omnem Reipub. administrationem ex celo temperabat, ac Legem illis dedit, ne quando in bella prodirent ante plenilunium: non enim existimabat, eandem esse civitatis administrationem crescente Luna, & evanescente, propterea quòd omnia ab illa regerentur. Veteres etiam maximè divinationibus utebantur, nec eam artem otiosam esse putabant, aded ut nec urbes conderent, nec mœnia circumducerent, priusquam de singulis à vate responsum accepissent. Ita postea Lacedæmonii Lycurgi admonitione ducti, nullos nisi Mathematicos Regibus assessores attribuerunt, nec inquam, nisi observatis Lunæ cursibus, sine consultis astris, in expeditionem egredi ausi sunt. Denique nec ipsa Deorum oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verum apud Delphos virgo prædicendi monus administrabat, cœlestem illum virginem representans. *Æc. Erius. Roterodam. in tract. de Astrolog.* cujus de ea est hæc sententia: Cœlum quidem suo motu volat, cæterum obiter ejus motus effectum ad nos pervenit, neque quiddam vaticinio mutari potest eorum, quæ ab illis ad nos dimanant, & factis decreta instant. Hanc verò utilitatem asserit utentibus, ut bona multo antè delecent eos, quæ ventura præficerent, mala verò facillè, cum non imprudentibus obvenirent, accipiantur: neque enim in illos irruunt, sed quia meditata expectataque sunt, levia mitiaque videntur.

Et Lacedæmonii in omnibus non solum publicis negotiis, sed etiam privatis actionibus, priusquam aliud auspicerentur, Lunam superstitiosè observabant: id quod notat Euripides, cum in Iphigenia Aulidis respondet Agamemnon, tum nupturam filiam, cum Lune dexter circulus advenisset.

Numa 2. Rex Romanorum ordinavit 12. menses, ut Fulvius, & Sext. Aurel. Victor scribit. Junius verò vult hoc factum esse à Tarquinio. Sive Numa, sive Tarquinus hujus ordinationis auctor fuerit, hoc tamen constat, ambos fuisse reges Romanorum, & sine exacta motuum cœlestium doctrina neutrum id præstare potuisset.

Pappyrus curator Consul Rom. Solarium primum fieri fecit, ut *Plin. lib. 7. cap. 60.* referunt illum Astronomiæ peritum fuisse constat, hisque in artibus excellentissimè.

Marius, & Octavius consulés Chaldaie operam dedisse *Plutarch.* scribit, & de his hæc commemorat: Octavius Chaldaei ac vates quidam suis persuasivibus Romæ detinuerant, tanquam illi manere, & nunquam discedere operæ præteritum esset. Hic vir cum inter alia observantissimus Romanorum legum esset, & præsertim formam Consulatus circa mores patrios ac leges, tanquam ad præscriptum immobiliter custodiret, imbecillitate quadam Remp. gubernavit, quia plurimum temporis per præstigiatores & vates potius, quam per viros in Repub. & in re militari versatos, imperium administravit.

Hunc, priusquam Marius adventaret, à suggesto divulsus, & vulneribus confosus, præmissi milites trucidavit. Fama est, diagramma Chaldaicum in sinu ejus repositum fuisse. Hæc res multè admirationis in re habuit, quòd ex duobus clarissimis Imperatoribus, Marius, qui vaticinia non cõtemnendè, secundas res habuerit: Octavius verò mortem objerit.

Cajus Julius Cæsar peritus hujus artis annum instituit, quòd nos hodie utimur, qui Julianus appellatur, de consilio Sosigenis Mathematici, quem Alexandria Romam, eam ob causam, deduxit.

Sabellus de eo scribit, quòd est intemptiva convivii assidue cum Cleopatra celebraverit, tamen per id tempus astricti cognitioni vacaverit, brevique ita profecerit, ut Romam reversus Pontificum correxerit factos, annuque ad eam intercalationis formam constituerit, quòd hodie utimur.

Et Lucanus aliquoties ejus peritiam in hæc arte celebrat, præsertim in *Convivio Cleopatræ*, ubi Cæsar alloquens Achorem Sacerdotem Ægyptium ait.

Fama quidem generis Phariæ me duxit ad urbes, Sed tamen & vestris media inter prelia semper Stellarum cælique plagis, superque vacavi, Nec mens Eudoxi vincetur fastidiosus annus.

Nuper etiam editi sunt versiculi, in quibus Cæsar de seipso ita loquitur:

Quis fuerim, scriptis monumenta reliqua loquentur, Quaque manu gestis bellis, legenda dedit.

Nec satis hoc, etiam cælum scrutabar & astra.

Hinc mens æternum permanet annus opus.

Firmicus scribit, Julium Cæsarem paucos versus de institutione Astrologia edidisse, & hos de alieno opere mutuatum esse.

Ciceronem quoque principem ac decus Romanæ eloquentiæ, ne quid inentatum relinquere, quod non divinum ejus ingenium esset assecutum, verbis Heroicis ait de Astrologica institutione respondisse.

Cajus Cassius, præcipuus ex Cæsaris interfectoris, etiam harum artium amator fuit. Nam Astrologos circa se in castris habuit. Et scribit *Appianus* de eo: Cum Romanorum exercitus Parthorum sagittis casus esset, Cassius verò reliquias ad sese fugientes servare conareret, Chaldaeus illum admonuit, ut tantisper tempus protraheret, dum Luna Scorpionem decurso Sagittarium attingisset: tunc ille, Sagittarium magis metuo, quam Scorpionem.

Octavius Augustus, tantam fidem arti Astrologicae habuit, ut Thema suum vulgaverit, nummoque argenteos nota sideris Capricorni, quò editus est, cum fecerit, descripseruntque stellarum ordinem, sub quibus natus erat, palam omnibus ostenderit.

Q. Horatius Flaccus ad Mæcenatem intimum Augusti amicum *lib. 2. Odæ.* ita scribit: Etiam si me Libra, seu formidolosus Scorpis, sive Capricornus aspiciat: nostra tamen natalis hora incredibili modo consentit. Unde apparet, tam Mæcenatem, quam Horatium artis Astrologicae amantes, & non ignaros fuisse. *Propertius de Mæcenate ita scribit:*

Mæcenat eques Ætrusco de sanguine Regum.

Tiberius Cæsar ejus nominis primus, circa Deos & religiones negligentior est habitus ob studium Mathematicas, cui testante Svetonio fuit addictus, & propter stellarum cogitationem vates exercitissimus, teste *Dione.*

Et ut *Zonaras* scribit, cum & ipse divinationis ex sideribus peritissimus esset, & Thrassillum, virum in Astrologia summum, secum haberet, quid & sibi & filii Augusti Cajo, & Lucio, eventurum esset, præcivit.

Cajo Caligula Germanici filio cum Tiberio nepote suo rixanti dixit: Tu ipsum occides & alii te, quasi certò præcivisset, illa sic eventura.

S. Paulus Apostol. 1. Corinth. 13. scribit, aliam claritatem Solis, aliam esse Lunæ, & altam claritatem, & splendorem stellarum, & stellam à stella differre in gloria, qua similitudine gloriæ æternæ inæqualitatem insinuat: ex quibus colligitur, S. Paulum non ignorasse differentias splendorem, & claritatem stellarum, & alias aliis dignitate & gloria præcellere.

Virgilius dilectus ab Augusto Cæsare, siderum rationem edicendam esse præcipit, admonens observandum frigidæ Saturniæ stellæ transitum, ut *Plinius* de eodradit: ergo & Virgilius in astrorum scientia versatus fuit, ut ex ejus opere, quòd *Georgicon* inscripsit, liquidiùs constat, ubi inter alia hæc scribit:

Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna Felices operum.

Ovidius Astrologia præcepta intellexit, quòd constat ex his versibus:

Natus es infelix, ita Di voluere, nec ulla Commoda nascenti stella levique fuit.

Non Venus affulsit, non ulla Iovis hora.

Germanicus Cæsar vertit Arati Solentis phenomena & prognostica, ac addit commentaria, quemadmodum & M. Tullius Cicero, ut à S. Hieronymo observatum est, & versiones eorum aliqua ex parte adhuc extant.

Unde liquet, Ciceronem, & Germanicum rerum cœlestium amatores, & motuum ac virum astrorum peritos fuisse. At etiam in *Læfate*: Astrologorum decretum esse: Qui Cancula oriente nascitur, illum non periturum mari. Quòd etiam motus de Cicerone ex *lib. qui Somnium Scip.* inscribitur, ubi orbium cœlestium & planetarum motum succinctè recenset: & alibi, sensum vim & intelligentiam, astrorum ordinem, atque constantiam eorum declarare ait, & ex hoc motu conservationem & salutem omnium oriri dixerit: de quo postea in fine hujus Catalogi proximus.

Idemque *Cic. in lib. de Nat. Deor.* ait, quòd errantes stellarum occultantur, tum rursus aperiantur, tum abeunt, tum recedunt, tum antecedunt, tum subsequuntur, tum celerius moventur, tum tardius, & ad quoddam tempus insunt.

Idem in *lib. de Divinatione*. Quòd Astrologi volunt, cum stella